

Domedagskvoter

En vacker dag kommer Polen, Brasilien, Zaire, Argentina eller något annat skuldsatt och fattigt land att inställa betalningarna. Detta kommer att leda till konkurs för Citibank eller Chase Manhattan eller någon annan stor amerikansk bank, och därigenom kommer hela det internationella finansiella systemet i gungning. Denna sinistra framtidsbild målas numera närmast dagligen upp i massmedia av olika slag. Regelmässigt understöds resonemanget med statistik över den skuldtjänstkvoten som anger räntor och amorteringar som andel av ett lands exportinkomster. Senast var det Nils Lundgren som i en artikel i PK-bankens nyhetsblad *Ekonomisk Information* presenterade en skuldtjänstliga med Zambia i toppen med 195 procent följt av Argentina med 153 och Mexico och Israel med 126. I en beledsagande kommentar säger han att "detta betyder att de inte skulle klara sina nuvarande åtaganden om de totalt slutade importera varor och tjänster från omvärlden".

Varje finansdirektör ser hela tiden över sitt företags skuldstruktur för att få en lämplig avvägning mellan skulder med olika amorteringsprofil. Men det faller honom normalt inte in att betrakta amorteringarna som "åtaganden" annat än i den bemärkelsen att de kan göra att han behöver förhandla om nya

lån med sin bank eller emittera nya obligationer på marknaden. Amorteringar är bara speciella problem om företaget skulle vara så illa ute att det är omöjligt att ta nya lån. Samma syn har naturligtvis den svenske riksgäldsdirektören och hans internationella kollegor. En stor andel förfallande lån kan t o m ofta ses som en möjlighet att göra en omfördelning av skuldstrukturen.

Men för att bedöma ett lands eller ett företags kreditvärdighet säger skuldtjänstkvoten ingenting. Det är räntekostnaderna som ska relateras till ekonomins eller företagens inkomster. De *real* räntorna. Jag har räknat ut *real* räntebetalningar som andel av exportinkomsterna baserat på *Ekonomisk Informations* siffror, med antagande av en realräntesats för alla länder på 6 procent. Detta ger en "räntekvotliga" som toppas av Zambia på 26 procent före Bolivia på 22, men där Mexico och Israel kommer längre ned med 14 respektive 13.

Det är möjligt att domedagen är nära för vissa länder. Men så illa att de inte kan klara sina nuvarande åtaganden ens genom att skära bort all import är det bara om vi anser att de har åtagit sig att amortera av sina utlandsskulder i expresstakt.

Peter Englund